

Jersey

Het is 2014 wanneer er wereldwijd verschillende werkgroepen bezig zijn met onderdelen van wat later het Verdrag van Jersey zal gaan heten. Dit verdrag moet maatregelen bevatten om de klimaatverandering verder terug te dringen. Immers, de tropische storm die in 2012 over de Europese Zuidwest-kust raast, maakt duidelijk dat het klimaatsprobleem steeds urgenter wordt. De grootste schade werd toegebracht aan de Kanaaleilanden. Geen wonder dus dat het eiland Jersey de eer krijgt om gastheer te zijn voor de verdragsonderhandelingen.

In de trein op weg naar huis, ontvangt Frenk Koningsdijk een sms-bericht. Carolien Engelberts heeft hem zojuist uitgenodigd om mee te werken in haar projectgroep. Daarmee geeft ze gehoor aan het bericht dat hij haar via LinkedIn stuurde, nadat hij over de werkgroep van Carolien had gehoord. Frenk is een van de ondernemers die al vroeg brood zag in duurzaamheid. De traditioneel gevoelde tegenstelling tussen economie en ecologie wist hij te doorbreken met verschillende uitvindingen die met name zonnecollectoren een factor 20 effectiever maakten.

Carolien is voorzitter van de werkgroep die de Nederlandse bijdrage aan het Verdrag van Jersey ontwikkelt. Ze heeft de opdracht gekregen om met ideeën te komen die ondernemers, overheden en universiteiten wereldwijd moeten stimuleren tot duurzame productinnovatie. Natuurlijk gaat ze in op het aanbod van Frenk, die immers miljoenen had verdiend met zijn uitvindingen. Graag maakt ze gebruik van zijn kennis.

Frenk houdt van dit soort projecten. Ze spelen in op een actueel maatschappelijk vraagstuk en hij werkt graag samen met mensen van verschillende achtergrond. Naast ondernemers zijn mensen van verschillende ministeries betrokken: Economische Zaken, Verkeer en Waterstaat en het KNMI, en VROM natuurlijk.

Met de werkgroep houdt Carolien allereerst een flinke startconferentie. Ook andere partijen zijn aanwezig, zoals universiteiten en organisaties als Greenpeace (die zichzelf inmiddels ook ontwikkeld had tot innovatieve marktpartij).

Om met deze instanties verder contact te houden organiseert ze een samenwerkingsruimte op internet. De eigen projectgroep gebruikt dit medium ook om hun werk met elkaar te delen. Blogs, wiki's, links naar werkgroepen uit andere landen: alles erop en eraan.

Verder regelt Carolien een lokatie waar de projectleden elkaar fysiek kunnen ontmoeten. De werkplekken van de projectleden bij de uitlenende diensten worden voor de duur van het project vrijgegeven. De werkgroep is gehuisvest in een rijkskantoorvoorziening in Utrecht. De maandagen en donderdagen zijn vaste dagen op kantoor; de overige dagen werken de mensen thuis of in een rijkskantoorvoorziening in hun woonplaats.

Al dit regel- en reserveerwerk wordt via één facilitair loket geregeld. Dat facilitaire loket is wel een groot woord, vindt Carolien. Ze bevestigt haar identiteit elektronisch op een website en verder kan ze haar wensen aangeven. Uit verschillende opties kiest ze hoe de kantoorruimte ingedeeld moet worden: de meeste wandjes mogen weg want hier gaat het toch om het elkaar ontmoeten. Ze denkt nog even na want vergeet ze niet iets? Beveiliging, schoonmaak, catering, al die balletjes gaan rollen wanneer ze haar werkplekken aanvraagt. Mobiele telefoons en laptops heeft iedereen al. Inmiddels heeft Frenk al ontdekt dat, als hij buiten de vaste projectdagen op de projectlokatie of in een andere rijkskantoorvoorziening wil werken, dan kan hij dat per sms aanvragen: zó gereserveerd.

Carolien beseft dat ze met haar teamleden snel aan het eigenlijke werk kan beginnen; ze kan zich op haar taak concentreren omdat huisvesting en faciliteiten soepel geregeld zijn; ze voelt zich *ontzorgd*.

Vragen bij deze 2014-casus:

- De werkgroep is een voorbeeld van plaats- en tijdsafhankelijk werken.
 - Welke voordelen en welke nadelen heeft dat?
- Het facilitair loket in dit verhaal is op verschillende manieren te bereiken. Carolien, de projectleider, regelt en reserveert haar huisvesting en faciliteiten via internet. Projectmedewerker Frenk reserveert aanvullende kantooruimte per sms.
 - Dat loket, zou dat in 2014 ook telefonisch beschikbaar moeten zijn? En fysiek?
 - Welke diensten kunnen zij leveren?
 - Hoe zou dat georganiseerd zijn?
 - We spreken hier van verschillende SSO's, maar zijn er nog wel verschillende SSO's in 2014? Of is er in 2014 één facilitaire organisatie voor het Rijk als geheel?
 - Stel dat er verschillende SSO's zijn, hoe moeten we ons dat voorstellen. Zou dat regionaal georganiseerd zijn, bijvoorbeeld voor Den Haag, met verder SSO's voor Utrecht e.a. steden? Of 1 SSO per gebouw, of zou er specialisatie van diensten kunnen optreden?
 - Aangenomen dat de ministeries een rol blijven spelen in de vraagarticulatie, hoe ziet zo'n demand-organisatie eruit? Is die er per ministerie? Of per gebouw?
 - Welke rol speelt 'de markt'?
- Een facilitaire organisatie ontstaat niet van de ene dag op de andere.
 - Hoe zal het tot stand zijn gekomen, dat facilitaire loket?
 - Wat zal de drijvende factor zijn geweest achter deze operatie... een stevige manager? Gedwongen kostenreductie? Een ideaal van klantgericht werken? De behoefte van medewerkers om flexibel te werken?
 - Welke obstakels zullen ze overwonnen hebben, of omzeild, waarvan ze aanvankelijk dachten dat het nooit zou lukken?
 - Wat zal de rol van de ICFH eigenlijk zijn geweest, en van DGOBR?
 - Wat zal een goede stap zijn geweest in 2010, waardoor in 2014 die facilitaire organisatie zo goed is gaan functioneren?